

Informasjon til deg som har fått påvist bakterier med ESBL eller CPO

Du får dette skrevet fordi du har fått påvist bakterier med ESBL eller CPO i en prøve tatt i helsetjenesten. Her får du mer informasjon om hva dette er, og hva det har å si for deg.

Hva er bakterier med ESBL og CPO?

ESBL er egenskaper som gjør bakterier motstandsdyktige mot ulike typer antibiotika. CPO er bakterier som er motstandsdyktige mot enda flere typer antibiotika enn bakterier med ESBL. Hos mennesker finnes bakterier med ESBL og CPO som oftest i tarmen. Hvis du har bakterier med ESBL eller CPO i tarmen uten å være syk eller ha plager av det, kalles det å være bærer av bakterier med ESBL eller CPO. Du regnes som bærer av ESBL eller CPO også hvis bakterien først ble oppdaget ved en infeksjon.

Er det farlig å være bærer av bakterier med ESBL eller CPO?

De fleste som er bærere av bakterier med ESBL eller CPO får ikke infeksjon og blir ikke syke av bakteriene. Hvis du får en infeksjon med bakterier med ESBL eller CPO, kan den imidlertid være vanskeligere å behandle enn andre infeksjoner med bakterier av samme type.

Hvordan smitter bakterier med ESBL og CPO?

Bakterier med ESBL og CPO finnes i tarmen og skilles ut i avføringen. Bakteriene kan komme på hendene etter toalettbesøk eller kontakt med avføring. Derfra kan de smitte videre til andre personer, enten direkte gjennom kontakt eller via gjenstander og overflater, for eksempel dørhåndtak eller andre flater som er blitt forurensset.

Hva kan jeg gjøre for å redusere risikoen for å smitte andre?

- Vask hendene grundig med såpe og vann:
 - før du lager eller spiser mat
 - etter toalettbesøk
 - etter kontakt med egne kroppsvæsker, for eksempel sår, urinpose eller kateter
 - når hendene er synlig skitne
 - ved besøk på sykehus, sykehjem eller andre helsetjenester
- Vask undertøy, håndklær og sengetøy på 90°C hvis tekstilene tåler det.
- Vask også håndtak på dører, skap og andre flater som berøres ofte når du rengjør hjemme.

Kan jeg gå i barnehagen, på skolen eller jobb hvis jeg er bærer av bakterier med ESBL eller CPO?

Barn som er bærere av bakterier med ESBL eller CPO kan gå i barnehage eller på skole, og delta i fritidsaktiviteter og lek som vanlig.

Du kan gå på jobb som vanlig selv om du er bærer av ESBL eller CPO. Husk å følge rådene som beskrevet over for å redusere risiko for å smitte andre.

Hvem må jeg informere om at jeg er bærer av bakterier med ESBL eller CPO?

Informert om at du er bærer av bakterier med ESBL eller CPO når du får helsehjelp, for eksempel når du er hos lege eller når du legges inn på sykehus eller sykehjem.

Opplysning om at du er bærer av bakterier med ESBL eller CPO registreres også i pasientjournalen din. Dette hjelper helsepersonell med å forebygge spredning av smitte og velge riktig type antibiotika hvis du får en infeksjon.

Hvis partneren din eller andre du bor sammen med trenger helsehjelp, bør de informere helsetjenesten om at de bor sammen med en person som er bærer av bakterier med ESBL eller CPO.

Du trenger ikke å informere arbeidsgiver, kollegaer, venner, skole eller barnehage om at du er bærer av bakterier med ESBL eller CPO.

Hva skjer hvis jeg blir lagt inn på sykehus eller sykehjem?

Hvis du er bærer av bakterier med ESBL eller CPO kan det være nødvendig å gjøre tiltak når du er innlagt på sykehus eller sykehjem for å redusere risiko for at bakterien spres til andre. Hvilke tiltak som er aktuelle avhenger av situasjonen. Det kan for eksempel være:

- Eget rom med eget toalett.
- Helsepersonell bruker smittevernutstyr som hansker og frakk.
- Hyppigere rengjøring av rom og utstyr.
- På sykehus kan det være nødvendig med isolasjon. Det betyr at du får beskjed om å holde deg på pasientrommet ditt og at du ikke kan bruke fellesområder eller ha nær kontakt med andre pasienter.

Selv om det er behov for smitteverntiltak, har du rett til den samme helsehjelpen som andre pasienter.

Kan jeg bli kvitt bakterier med ESBL eller CPO?

Det finnes ingen behandling som kan gjøre at du ikke lenger er bærer av bakterier med ESBL eller CPO. Hos noen forsvinner bakteriene av seg selv over tid, men det kan ta måneder eller år. Kontrollprøver er vanligvis ikke nødvendig.

Har du spørsmål om bakterier med ESBL og CPO kan du snakke med legen din.